

บทที่ ๑

บทนำ

การศึกษาเข้าเรียนถือเป็นภารกิจโดยตรงซึ่งต้องเด็กทุกคนเหมือนกับการที่ผู้ใหญ่ต้องปรารถนารองานเพื่อเป็นการเลี้ยงชีพของตน เพราะการศึกษาเข้าเรียนไม่เพียงแต่เป็นการเตรียมตัวเพื่อปรารถนาอาชีพในอนาคตเท่านั้น แต่ยังเป็นการช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพของเด็กอีกด้วย

เมื่อการศึกษามีความจำเป็นแก่เด็กซึ่งเป็นอนาคตของชาติทั้งนี้แล้ว รัฐบาลจึงต้องจัดการศึกษาขึ้นเพื่อให้เด็กทุกคนได้มีโอกาสเข้าศึกษาเข้าเรียน แต่ก็ยังมีเด็กอยู่จำนวนหนึ่งที่ไม่ได้มีโอกาสเช่นนั้นและในจำนวนนั้นก็ยังมีเด็กกลุ่มหนึ่งที่ไม่ได้เรียนจบหลักสูตร กล่าวคือเป็นเด็กที่ออกจากโรงเรียนก่อนที่จะจบหลักสูตรระดับหนึ่ง ๆ

การที่เด็กออกจากโรงเรียนก่อนจนถือว่าเป็นปัญหาที่ใหญ่มาหนึ่ง เพราะเด็กที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว อาจจะก่อให้เกิดปัญหาสังคมขึ้นได้ หรือหากไม่ปรารถนาอาชีพก็อาจมีความรู้ที่ว่างเปล่าไม่เพียงพอสำหรับอาชีพนั้น ๆ นอกจากนี้ยังเป็นการทำให้เด็กต้องเข้ามาทำงานที่ไร้ความสามารถ ถ้าพิจารณาถึงความสามารถที่แท้จริงของคนอีกด้วย

การที่เด็กออกจากโรงเรียนจนจบหลักสูตรยังเป็นปัจจุบันหนึ่งที่ทำให้เกิดการสูญเสียแก่ทางการศึกษาขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เขียนรายงานว่ามีการสูญเสียแก่ทางการศึกษาของไทยใน

^๑ Solomon O. Lichter, and Others. The Drop-Outs, New York; The Free Press, 1967, p.245.

^๒ UNESCO, The Problems of Educational Wastage, Bulletin, Vol. 1, No.2, March, 1967, p. 1

ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๕ ถึงปีการศึกษา ๒๕๖๒ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาถึงร้อยละ ๘๖.๑^๖ และจากการแดงเกี่ยวกับงบประมาณประจำปี ๒๕๐๔ ของกระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่ากระทรวงศึกษาธิการต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา งบประมาณ ๔๐๐ บาทเศษต่อหัว^๗ ฉะนั้นในกรณีที่เด็กออกจากก่อนจบการศึกษาหากนำค่าใช้จ่ายมาคิดเป็นตัวเธอแล้ว จะเห็นได้ว่ารัฐของญี่ปุ่นเงินไปเยอะไม่ใช่น้อย ทั้งนี้ไม่มีการสูญเสียเงินในทางเวลา

สาเหตุของการที่นักเรียนออกจากก่อนจบการศึกษาในระดับหนึ่ง ๆ นั้นอาจจะมี โคนอายุประการเช่น มีปัญหาทางเศรษฐกิจ สุขภาพ วินัย การปรับตัว การไม่รับทราบ การลหาย ตลอดจนการถึงแก่กรรม ในสหรัฐอเมริกา Lichter และคณะ^๘ พบว่า นักเรียนที่ออกจากก่อนจบส่วนใหญ่มีปัญหาค่านิยม ค่านิยมทางกานอื่น ๆ เป็นเพียง ส่วนประกอบเท่านั้น และจากการศึกษาวิจัยพบต่อไปอีกว่า นักเรียนที่ออกจากส่วนมากเป็น นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาโดยเฉลี่ยแล้วเข้า ๆ กับนักเรียนทั่วไป แต่เนื่องจากมีปัญหาค่านิยมซึ่งทำให้ของออกจากไปก่อนที่จะเรียนได้สำเร็จ อย่างไรก็ตามการศึกษาของนักวิจัยกลุ่มนี้เป็นการศึกษาที่ใช้กลุ่มตัวอย่างเพียงจำนวนน้อย (จำนวน ๑๐๔ คน) และเป็น การศึกษากับเด็กเฉพาะในเมืองชิคาโกเท่านั้น

สำหรับในประเทศไทยขณะนี้ยังไม่มีการศึกษาอย่างจริงจังถึงสาเหตุของการออกจาก ก่อนจบการศึกษาของนักเรียน แต่ปัญหานี้ก็เป็นปัญหาที่สำคัญและน่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระดับที่ประเทศกำลังพัฒนาและของดการกำลังคนเป็นอันกว้างขวาง ฉะนั้นการเข้าใจปัญหา

^๖ ธีระพงษ์ บัวศรี "เศรษฐกิจกับการศึกษา" มนุษยศึกษา ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๔ เมษายน ๒๕๐๓ หน้า ๑๘

^๗ "บนแผ่นดินไทย" ชัยพฤกษ์ ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๓ ๑ ก.พ. ๖๖ หน้า ๒๓

^๘ Lichter, S. O., อ้างแล้ว หน้า ๔๔

นี้ก็อาจช่วยแบ่งเบาภาระของโรงเรียนได้พอสมควร เช่น ภาระการขาดเพื่อช่วยป้องกันการสูญเปล่าทางการศึกษา โดยนำความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการลาออกไปประกอบการพิจารณาช่วยเหลือเด็กเรียน หรือปรับปรุงการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความคล่องตัวที่จะเรียนต่อไป ภาระที่ตบตะโกนซึ่งเกี่ยวข้องกับโรงเรียนก็ควรพิจารณาหาความรู้ที่ได้จากการวิจัยนี้ไปช่วยแก้ไขข้อบกพร่องที่เกี่ยวกับนักเรียนในสถานต่าง ๆ เช่น ปัญหาทางครอบครัว การเข้ากับเพื่อนและการปรับตัวเป็นต้น ระเบียบข้อบังคับอย่างหนึ่งที่ทางโรงเรียนจะได้มีคือ การนำผลการวิจัยไปปรับปรุงแนวการสอนและการจัดบริการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีระเบียบข้อห้ามหรือระเบียบที่มิชอบในระยะยาวคือ การช่วยคณะกรรมการสถานศึกษาของไทยให้สูงขึ้น ความการป้องกันหรือลดปริมาณการลาออกที่ตนจบของนักเรียนเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนไทยมีโอกาสเรียนสูงยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายคือต้องการทราบความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่ลาออกก่อนจบกับนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ โดยการเปรียบเทียบนักเรียนที่ลาออกก่อนจบและยังเรียนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓-๔ และ ๕ ในระหว่างปีการศึกษา ๒๕๐๓-๒๕๐๔

ความมุ่งหมายเฉพาะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้คือ

๑. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนที่ลาออกและที่กำลังเรียนอยู่ในด้านความสัมพันธ์กับครอบครัว ความสัมพันธ์กับสังคม การประพฤติความระเบียบ การปรับตัวให้เข้ากับสภาพเป็นจริง สภาพทางอารมณ์ และความเป็นผู้นำ กับทัศนคติที่มีต่อครู การศึกษา เพื่อน และมีทัศนคติ และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

- ๒. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะและทัศนคติตั้งถ้าวไประหว่างระดับชั้นของนักเรียน
- ๓. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะและทัศนคติตั้งถ้าวไประหว่างชายและหญิง

สมมุติฐาน

ผู้วิจัยมีข้อสมมุติฐานว่า

- ๑. ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างลักษณะ (ตามความมุ่งหมายเฉพาะข้อ ๑) และทัศนคติของนักเรียนที่ลาออกก่อนจบแก่นักเรียนที่ยังเรียนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- ๒. ลักษณะและทัศนคติของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นจะไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
- ๓. ลักษณะและทัศนคติของนักเรียนชายและหญิง จะไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ความเชื่อเบื้องต้น

ผู้วิจัยเชื่อว่าแบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัยนี้สามารถวัดลักษณะและทัศนคติตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างถูกต้อง

คำจำกัดความ

นักเรียนที่ลาออกก่อนจบการศึกษา (Dropouts) หมายถึงนักเรียนที่สมัครเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาใด แต่เรียนไม่จบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและลาออกจากโรงเรียนไปแล้วไประหว่างปีการศึกษา ๒๕๐๓-๒๕๐๔

นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ (Nondropouts) หมายถึงนักเรียนที่สมัครเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาใด และกำลังเรียนอยู่ในปีการศึกษาวิจัยโดยไม่เคยซ้ำชั้นเลย

การวิจัยที่เกี่ยวของ

ใน ค.ศ. ๑๙๕๖ Bragg ได้เลือกตัวอย่างนิสิต ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๕๐ คน กลุ่มแรกกลุ่มจากนิสิตที่ลาออกจำนวน ๕๐ คน อีกกลุ่มหนึ่งกลุ่มจากนิสิตที่เรียนต่อจำนวน ๕๐ คน ผู้วิจัยนำกลุ่มทั้งสองมาเปรียบเทียบกันโดยใช้คะแนนเฉลี่ยที่คะแนนสอบโดยวิธีที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปสูดท้าย อายุเฉลี่ย คะแนนสอบเจเนอรัลนาวิชนาด้วยที่ได้จากข้อสอบ ACE

(American Council on Education Psychology Examination)

ซึ่งข้อสอบชุดนี้ แบ่งคะแนนออกเป็น ๓ ส่วน คือ คะแนนภาษา (คะแนน L) คำนำ (คะแนน Q) และคะแนนรวม ผู้วิจัยนำคะแนนที่ตำแหน่งเปอร์ เซนไทด์ที่ ๒๐, ๕๐ และ ๘๐ ของแต่ละกลุ่มมาเปรียบเทียบ ข้อสอบอีกชุดหนึ่งเป็นแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (Cooperative English Test) โดยใช้คะแนนที่ตำแหน่งเปอร์ เซนไทด์ที่ ๒๐, ๕๐ และ ๘๐ มาเปรียบเทียบเช่นกัน นอกจากนี้ยังนำคะแนนการเรียนภาคต้น การเลือกเรียนวิชาเอกวิชาโทมาเปรียบเทียบกันอีกด้วย ผลการศึกษารายกว่า ซึ่งที่ตั้งของกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ คะแนนเฉลี่ยในชั้นมัธยมศึกษาปสูดท้าย (ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๐๑) คะแนนภาษาที่ตำแหน่งเปอร์ เซนไทด์ที่ ๒๐ (ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๐๕) คะแนนรวมที่ตำแหน่งเปอร์ เซนไทด์ที่ ๘๐ (ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๐๖) คะแนนรวมของ ACE ที่ตำแหน่งเปอร์ เซนไทด์ที่ ๒๐ และ ๕๐ (ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๑ และ .๐๑ ตามลำดับ) คะแนนภาษาอังกฤษที่ตำแหน่งเปอร์ เซนไทด์ที่ ๒๐, ๕๐ และ ๘๐ (ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๑, .๐๐๑ และ .๐๑ ตามลำดับ) คะแนนการสอบภาคต้น (ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๐๑) อีกอย่างหนึ่งที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญคือการเลือกวิชาเอกวิชาโท (ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๒) การวิจัยนี้แสดง

Emma W. Bragg, "A Study of Student Withdrawal at 'W.U.'", The Journal of Educational Psychology, Vol. 47, April, 1956, pp.199-202.

ให้เห็นว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างกลุ่มเรียนต่อกับกลุ่มลาออกในด้านการเรียน
 Smoke² วิจัยเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาที่เรียนสำเร็จและไม่สำเร็จจากมหา-
 วิทยาลัยอินดีแอนาในปีการศึกษา ๑๙๕๑ โดยเลือกจากนักศึกษาจำนวนหนึ่งในสามของนักศึกษา
 ที่ลงทะเบียนเข้าเรียนในปี ค.ศ. ๑๙๕๑ พบว่านักศึกษาที่เรียนไม่สำเร็จนั้นเป็นนักศึกษาที่มา
 จากเขตเมืองว่านักศึกษาที่พักอยู่หรือเป็นคนที่อยู่ในตัวเมืองถึง ๒ เท่า บุตรของผู้ทำงาน
 อาชีพชั้นสูง (Professional) มีโอกาสที่จะเรียนไม่สำเร็จได้สองในสามของจำนวน
 ที่เขาเรียน นอกจากนั้นบุตรของคนที่ไม่รับการศึกษาระดับสูง ๆ มีโอกาสสำเร็จไ้มากกว่าบุตรของ
 คนที่ไม่รับการศึกษาระดับสูงนัก นักศึกษาที่เข้าร่วมหรือเคยร่วมกิจกรรมนักศึกษาจำนวนมากมีโอกาสดี
 จะเรียนสำเร็จมากขึ้นด้วย

ในการศึกษาเกี่ยวกับเนคตลและสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการลาออกและการเรียนต่อของบรรดา
 นักศึกษานั้น Halladay และ Andrew³ ได้ทำการศึกษาโดยใช้วิธีเก็บที่ ๑ ของมหา-
 วิทยาลัยคันซัส ในรัฐคันซัส ในปีการศึกษา ๑๙๕๔ และ ๑๙๕๖ เป็นกลุ่มตัวอย่างโดย
 เลือกจากวิทยาลัย ๔ แห่งใช้วิธีเก็บที่ ๑ จำนวนนักศึกษาชั้น ๑๐๖๓ คน ผลการวิจัยปรากฏว่าอัตรา
 ส่วนของการลาออกของนักศึกษาในรัฐนี้เมื่อเทียบกับรัฐอื่น ๆ แล้วไม่สูงเลย เวลาที่ลาออกมากที่สุด
 สุกคือ เมื่อสิ้นปีการศึกษาแรก ในกลุ่มที่ลาออกนั้นประมาณร้อยละ ๓๖ ชอบใช้เงินที่ ๑ และมี
 ฐานะเฉลี่ย เมื่อตอนลงทะเบียนประมาณ ๑๔ ปีหรือต่ำกว่า ส่วนเหตุผลที่ลาออกเรียงตามลำดับมาก
 น้อยดังนี้คือ เพื่อไปประกอบอาชีพ ไม่พอใจสถานที่เรียน ไปรับราชการทหาร ขอสักการะเรียน
 สุขภาพไม่ดี มีปัญหาทางครอบครัว ไม่มีทุนเรียนและย้ายไปเรียนที่อื่น จากการวิจัยอันเดียวกันนี้

²Smid E. Smoke, "A Comparison of Graduates and Nongraduates of the Cases of 1951 at Indiana University", Doctor's Thesis, School of Education, Indiana University, 1957.

³D.W. Halladay, and Dean C. Andrew, "Dropouts From Arkansas College", The Personnel and Guidance Journal, Vol. 37, No. 3, 1958, pp. 212-213.

ซึ่งผลดีกว่ากลุ่มที่อาจออกประมาณร้อยละ ๓๐ ที่อาจทำให้เหตุผลในการขาดออกของคนตรงตามความ
จริง

Brown^{๑๑} ได้ศึกษาลักษณะของนักศึกษาปีสี่ปีหนึ่งของมหาวิทยาลัยฮิวสตันแห่งในรัฐมินิโซตา
ที่คงขาดออกก่อนจบการศึกษาโดยเปรียบเทียบกับนักศึกษานักหนึ่งซึ่งผลของมหาวิทยาลัยฮิวสตันแต่
แต่ ลักษณะที่นำมาเปรียบเทียบคือ ความสัมพันธ์กับครอบครัว ความสัมพันธ์กับสังคม สภาพ
ทางอารมณ์ การปฏิบัติภาระเบี่ยง การปรับตัวให้เข้ากับสภาพเป็นจริง และความเป็นผู้นำ
ผลของกรวิจัยปรากฏว่านักศึกษารายซึ่งสองกลุ่มคือกลุ่มที่อาจออกและกลุ่มเรียนต่อ ส่วนใหญ่
แล้วจะไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ต่างก็ไม่มีเพียงเท่านี้เท่านั้นคิด การปฏิบัติ
ภาระเบี่ยง (Conformity) (ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕) นักศึกษาหญิงทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน
กับอย่างมีนัยสำคัญหลายด้าน สำหรับกลุ่มนักศึกษานักเรียนที่เรียนในวิทยาลัยศึกษานั้น กลุ่มเรียน
ที่มิได้ลักษณะที่คิดว่าในสถานภาพทางอารมณ์ และการปรับตัวให้เข้ากับสภาพเป็นจริง ส่วนนักศึกษา
หญิงที่เรียนวิทยาลัยหญิงปรากฏว่าจะมีลักษณะที่ต่างกันเกือบทุกด้านที่ต่างก็ระดับนัยสำคัญ .๐๕
คือ ความสัมพันธ์กับครอบครัว ความสัมพันธ์กับสังคม และการปฏิบัติ ภาระเบี่ยง ส่วนสภาพทาง
อารมณ์ การปรับตัวให้เข้ากับสภาพเป็นจริง และความเป็นผู้นำจะต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๑

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๕ Rose^{๒๒} ศึกษาพบศึกษารายจะทำนายการขาดออกของนักศึกษาได้
หรือไม่ พยายามกับนักทดลองวิจัยป้องกันการขาดออกว่าจะได้หรือไม่ ในการศึกษารังนี้
วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะประเมินผลตัวแปรทางจิตวิทยา (Psychological Variables)
ที่เกี่ยวข้องกับการที่นักศึกษาต้องขาดออกในระหว่างเรียนเพียงใด นอกจากนั้นยังได้พยายามหา
และประเมินวิจัยป้องกันการขาดออกในระหว่างเรียนด้วย กลุ่มตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษา

^{๑๑} Frederick G. Brown, "Identifying College Dropouts With the Minnesota Counseling Inventory" The Personnel and Guidance Journal, Vol.39, No.4, Dec., 1960, pp. 280-282.

^{๒๒} Harriet A. Rose, "Prediction and Prevention of Freshmen Attrition", Journal of Counseling Psychology, Vol.12, No. 4, Winter, 1965, pp. 399-403.

อันเป็นที่น่าสังเกตที่คะแนนทดสอบเข้าคือคนร่างกายน้อยกว่า ๒๐ คน แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ๆ ละ ๕๐ คน กลุ่มทดลองจะได้รับคำชี้แจงจากผลที่ได้ไปมาอยู่และแนะนำเป็นการส่วนตัว ๒ ครั้งในเวลา ๒ สัปดาห์ ส่วนกลุ่มบังคับจะไม่ได้รับการเอาใจใส่อะไรเป็นพิเศษเลย ผลของการศึกษาพบว่าในจำนวนนักศึกษา ๒๐ คนนั้น จะลาออกก่อนเรียนสำเร็จ ๕ คน เป็นนักศึกษาอยู่ในกลุ่มทดลอง ๓ คน และกลุ่มบังคับ ๒ คน ผลการศึกษาที่ว่ากลุ่มทั้งสองไม่มีความแตกต่างกันนี้จึงยอมรับไม่ได้ นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้ศึกษาเปรียบเทียบนักศึกษาจำนวน ๔๒ คน ที่ต้องออกจากมหาวิทยาลัยไปกับนักศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในระดับเดียวกันจำนวน ๔๒ คน ผลปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันในค่าต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญแทบทุกด้านเช่น คะแนนเฉลี่ยทุก ๆ ปีที่คะแนนได้ขณะเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษา และผลคุณภาพตามวิธีวัดได้โดยแบบทดสอบ OPI (Omnibus Personality Inventory) เป็นต้น

ในเรื่องเกี่ยวกับประเภทและสาเหตุบางประการที่ทำให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบนั้น Voss และคณะ^{๑๒} ได้ทำการศึกษาในปี ค.ศ. ๑๙๖๖ โดยได้วิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและสัมพันธ์ต่อการอ่านเป็นต้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียน Stockton และนักเรียนที่ลาออกไปแล้ว กลุ่มละ ๓๐ คน ซึ่งทั้งสองกลุ่มได้ทำแบบทดสอบ ระดับชั้นเรียน และความถนัดทางการเรียนเหมือนกัน ผลของการศึกษาจะสรุปได้ว่า ในด้านระดับสติปัญญาที่ได้จากแบบทดสอบความสามารถทางด้านสมองนั้น กลุ่มที่ลาออกประมาณร้อยละ ๓๐ มี I.Q. ๔๕ หรือต่ำกว่า ประมาณร้อยละ ๒ มี I.Q. ๑๐๐ หรือสูงกว่า ในด้านสัมพันธ์ต่อการอ่านปรากฏว่าผู้ที่ลาออกก่อนจบได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยปรมาณ กล่าวคือ เด็กที่ไม่ได้ลาออกจะมีมัธยมศึกษาปีที่ค่าเฉลี่ยแปร เวเนโตที่ ๔๐ แต่ผู้ที่ลาออกจะมีมัธยมศึกษาปีที่ค่าเฉลี่ยแปร เวเนโตที่ ๓๐ ความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ อีกอย่างหนึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาด้วยคือ การเรียนซ้ำปรากฏ

^{๑๒}Harwin L. Voss, and Others, "Some Types of High School Dropouts", The Journal of Educational Research, Vol. 59, No. 8, April, 1966, pp. 363-368.

ว่าร้อยละ ๔๔ ของนักเรียนที่คงออกก่อนสำเร็จจะเรียนซ้ำกว่าชั้นที่กำลังศึกษาไว้ตามเกณฑ์อายุ ประมาณ ๒ ชั้น

เกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ระหว่างนักเรียนที่คงออกก่อนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่งคงเรียนอยู่ในโรงเรียน Bell ซึ่งจัดโดยผู้คุมตัวอย่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษา ๔๐ แห่งที่อยู่ในรัฐแมริแลนด์ โจ่งานานักเรียนที่คงออกก่อนจบจำนวน ๒๒๒ คน ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มนี้ตอบแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมสมัครสมัครที่จัดไว้ในโรงเรียน แล้วนำค่าคอมไปเปรียบเทียบกับค่าคอมของนักเรียนเพศเดียวกัน ของกำลังเรียนอยู่ในชั้นที่คงออกออกไป ขององค์การศึกษาปรากฏว่าสิ่งของกลุ่มเข้าร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนทั้งด้านอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ โดยกลุ่มเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า และเมื่อแยกเปรียบเทียบภายในแต่ละโรงเรียน ของที่คงออกคงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เช่นกัน นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างชาย-หญิง ภายในแต่ละกลุ่มของปรากฏว่าหญิงจะร่วมกิจกรรมของโรงเรียนมากกว่า ชาย ของโรงเรียนไม่ว่าใหญ่หรือเล็กไม่มีผลต่อการร่วมกิจกรรมของนักเรียนเลย กล่าวคือกลุ่มลาออกไม่เข้าร่วมกิจกรรมเท่าที่นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่

Goetz and Leach ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติที่ต่าง ๆ ของนักศึกษาที่กำลังเรียน และนักศึกษาที่คงออกก่อนจบจากมหาวิทยาลัยปีนา เมกซ์โก โดยเลือกนักศึกษาที่มีหนึ่งปีจำนวนทั้งสิ้นคือ กลุ่มเรียนคือ ๑๑๒ คนและกลุ่มลาออกก่อนจบ ๒๔ คนของการวิจัย

⁷³ James W. Bell, "A Comparison of Dropouts and Nondropouts on Participation in School Activities", The Journal of Educational Research, Vol.60, No.16, Feb., 1967, pp. 248-251.

⁷⁴ Walter Goetz, and Donald Leach, "The Disappearing Student", The Personnel and Guidance Journal, Vol.45, No.9, May, 1967, pp. 883-887.

แสดงว่าทั้งสองกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ กลุ่มนี้ออกความเห็นว่าการ และเครื่องอำนวยความสะดวกของห้องสมุดดี แต่กลุ่มเรียนต่อเห็นว่าไม่มีดี กลุ่มนี้ออกเห็นว่าความกระตือรือร้นของผู้สอนดีมาก แต่กลุ่มเรียนต่อเห็นว่าไม่ชอบ ประการที่สามคือกลุ่มเรียนต่อเห็นว่ามหาวิทยาลัยแบบกลางทางสภานักศึกษาและวัฒนธรรมมาก กลุ่มนี้ออกไม่เห็นด้วย ประการที่สี่กลุ่มเรียนต่อไม่เห็นด้วยกับค่าความพึงพอใจวิทยานิพนธ์โครงการสหกรณ์ตามลักษณะของการ ประการที่ห้ากลุ่มนี้ออกเห็นว่านักศึกษาชั้นผู้ใหญ่จะเลือกเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพในอนาคต แต่กลุ่มเรียนต่อไม่เห็นด้วย นอกจากนี้ทั้งสองกลุ่มยังแตกต่างกันอีกหลายด้านเช่น ด้านการเงินของครอบครัว ผลการสมัคร ความรู้สึกว่าการเรียนหรือไม่มีความสุข คณะแผนเผชิญหน้าต่อกลุ่มชายใด และการศึกษาของมารดาเป็นต้น

นักศึกษาที่ลาออกก่อนจบชั้นนักศึกษายังคงเรียนอยู่ในสถานอื่นเกี่ยวกับมีความสนใจวิชาอื่นต่างกัน จากการวิจัยของ Taylor และคณะ^๕ พบว่านักศึกษาวิชาอาชีวศึกษาที่เลือกเรียนวิชาที่สอดคล้องกับความสนใจอาชีพ (The Strong Vocational Interest Blank) พบว่ากลุ่มทั้งสองมีความสนใจอาชีพต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ๖๖ ประการคือ กลุ่มที่เรียนสำเร็จมีความสนใจมากในอาชีพอุตสาหกรรม ช่างเทคนิค นักคณิตศาสตร์ นักฟิสิกส์ วิศวกร นักบิน ช่างไม้ และตำรวจ ส่วนกลุ่มที่เรียนไม่สำเร็จมีความสนใจมากในอาชีพ ผู้ดูแลป่าไม้ ผู้บริหารบุคลากร ครูสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา นักสังคมสงเคราะห์ นักดนตรี ผู้จัดการป้ายขายสินค้า พนักงานขายสินค้า และนายหน้าประกันชีวิต

สิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งก็คือเกี่ยวกับนักเรียนที่ลาออกก่อนจบการศึกษาคือคะแนนสอบใน

^๕ Ronald G. Taylor, and Others, "Interest Patterns of Successful and Nonsuccessful Male Collegiate Technical Students", The Journal of Educational Research, Vol.60(a), May-June, 1967, pp. 401-402.

ระดับประถมศึกษาและมีขมศึกษาจากการศึกษาของ Dallon^{*b} โดยผู้ช่วยนางนักเรียน ๑๔๐ คน จากจำนวนนักเรียนที่ลาออกก่อนจบทั้งสิ้น ๑๐๑๔ คน พบว่าผู้ที่เคยไปคะแนนในระดับ A หรือ B มาแล้วในระดับประถมศึกษาประมาณร้อยละ ๒๔ ของกลุ่มนี้ยังคงรักษาระดับคะแนนของตนไว้ได้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่จะมีเพียงร้อยละ ๗ (๓๑ คนในจำนวน ๔๔๐ คน) ที่ยังคงรักษาระดับนี้ไว้ได้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โดยสรุปการวิจัยข้างต้นเป็นการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ของผู้ที่ลาออกก่อนจบการศึกษาทั้งในระดับมัธยมศึกษา วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงสาเหตุของการเรียน สภาพของครอบครัว การดำเนินงานของโรงเรียน และความสนใจอาชีพ เป็นต้น แต่ก็เห็นได้ชัดว่าเป็นส่วนใหญ่ว่านักเรียนที่ลาออกก่อนจบการศึกษาที่เรียนคือจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหลายประการ

^{*b} Harold J. Dallon, "Early School Leavers; A Major Educational Problem", Publication No. 401, National Child Labor Committee, Oct. 1949.